

YHDISTYSTEN TEEMANUMERO 2/2014:

- Tuottajayhdistys - missä menetkään?
- Näkyä ja kuulua
- Positiivista maitorintamalta!
- Fiksu maatila varautuu uhkiin ennalta
- MTK tarvitsee maaseutunuoria
- Tuottajayhdistysten yhteystiedot

TUOTTAJAYHDISTYS - MISSÄ MENETKÄÄN?

Tuottajayhdistysten kevätkokousten taas koittaessa on aika herätellä ajatuksia yhdistystoiminnan merkityksestä, sillä muutoksen tuulet puhaltavat.

Teksti ja kuva: Auni Vääräniemi

Entisaikaan kunnasta ei meinannut löytää tuottajien kokoukselle niin suurta salia, johon kaikki kiinnostuneet olisivat mahtuneet.

Tuottajayhdistyksen toiminta on kuitenkin paljon enemmän kuin sääntömääräinen kokous kaksi kertaa vuodessa. Se on vaikuttamista, esillä oloa ja asioiden ääneen sanomista.

Kolme pitkän linjan tuottajayhdistyksen aktiivia ja kuntopolitiikassa mukana olevaa MTK-laista pohti, mitä vaikuttaminen on ja mitä pitäisi tehdä.

Sari Keskitalo

MTK-Tunturi-Lapin sihteeri

Enontekiön kunnanhallituksen puheenjohtaja

”Jotensakin MTK on nykyisin turhan jäyhänoloinen. Nyt tarvittaisiin jotakin modernia ja MTK voisi olla aloitteellisempi.

Aivan mainio juttu olisi, jos tuottajayhdistykset saisivat emäjärjestöltä jotakin huumoripitoistakin, kuten pienen, mutta silti asiapitoisen esityksen, jonka tuottajayhdistyksen porukat voisivat opetella ja käydä esittämässä vaikkapa valtuustolle tai isommallekin kuntalaisporukalle.

Meillä tuottajayhdistys voi pyytää saada tulla valtuuston ja muidenkin toimielinten kokouksiin. Mielellään ainakin täällä varataan tuottajille se kymmenen minuuttia ennen virallista kokousta. Jos taas on kyse esi-

merkiksi kaavoituksesta, voi pyytää audienssia teknisen johtajan pakeille. Minusta kuntapäätäjän oppaan jakaminen valtuutetuille oli viime vuonna MTK:ta hieno oivallus. Tosin se kirja on vähän liian pitkä nykyvaltuutetuille, jotka ovat tottuneet Twitter- ja Facebook -pituisiin viesteihin. Suurin osa ei jaksanut sitä lukea”.

Veli-Matti Sunnari

MTK-Alakemijoen puheenjohtaja
 Keminmaan kunnanvaltuutettu

”**N**ykyajan tuottajajärjestön toiminnan ongelmana sekä paikallis- että valtakunnan tasolla on se, että sillä on hyvin pienet keinot vaikuttaa, vaikka MTK:ta pidetään Suomessa yhteiskunnallisena vaikuttajana. Ei ole mitään konkreettista työkalua parantaa viljelijöitten asemaa.

Yhdistystoiminta taas on hirveän henkilöitynyt niihin aktiiveihin, jotka ovat joka paikassa mukana. Tuottajajärjestön vaikuttaminen tapahtuu mielikuvien kautta, jossa tosin olemme onnistuneet hyvin. Kuluttaja arvostaa viljelijää ja ruuantuottajaa näinä epävarmoina aikoina.

Tukipuolen asioissa ja tukilobauksessa on järjestö myös onnistunut kohtuullisesti. Mutta loputomien torjuntavoittojen hehkuttaminen olisi täytynyt loppua jo aikapäiviä sitten.

Täytyy muistaa, että paikallisyhdistyksen alueella asuvista enää harva tuudittautuu siihen, että tuottajayhdistyksellä on mahdollisuus vaikuttaa siihen, miten kunta hankkii ruokaraaka-aineet. Kilpailuttaako vai suosiiko paikallista.

MTK-Alakemijoen messukahvila Tervolassa.

Aina kun tulee kyse maaseudusta, liittyy se mihin tahansa maalla asumiseen tai maatalouteen liittyvässä, silloin maataloustaustainen kunnanvaltuutettu on suuri mielipidevaikuttaja ja hänen on avattava suunsa”.

Raija Ämmälä

MTK-Itä-Lapin puheenjohtaja
 Sallan kunnanhallituksen jäsen

”**S**allassa tuottajayhdistyksen aktiivisuus on verrannollinen siihen, kuinka paljon viljelijät ovat yhteydessä kuntaan päin.

Vaikka tilaisuuksissa keskustelua viritellään, on huolestuttavaa huomata, että tuottajayhdistysten jäsenet ovat alkaneet laittaa suuta kiinni. Kun maataloudella on tarpeeksi pitkään ollut Suomessa negatiivinen kaiku, niin kyllähän se hiljentää.

Toisaalta olen tuottajien puheenjohtajana ajatellut, että kaikkien meidän pitää katsoa peiliin, jos tuntuu, että maataloudesta ei puhuta tarpeeksi. On itsetutkiskelun paikka. Ei minkään muunkaan ammatin edustaja odota, että heidän asioistaan puhuu jonkin toisen alan edustaja. Olen ihmetellyt sitä, saavatko viljelijät nykyisin muualta niin paljon tietoa, että tuottajayhdistyksen tarjoama tieto on turhaa. Mutta onneksi aina jokin vallitseva asia vie samanhenkiset ihmiset yhteen. Miten tuottajayhdistysten toiminta ja keskustelu maataloudesta virkistyy, on se meidän kaikkien tuottajien hallussa”.

NÄKYÄ JA KUULUA

Tänä päivänä ei ole mikään häpeä sanoa, että on maanviljelijä. Se jopa kuulostaa monesta eksoottiselta. Maailmasta löytyy vielä ihmisiä, joille rahan perässä juokseminen ei ole elämässä se itseisarvo.

Arvomaailmat ovat tänä päivänä näin suurien muutosten aikana muuttuneet. Palkkarenkinä oleminen on nykyisin harvoin onni ja autuus. Tehokkuuden nimissä 7 tunnin ja 30 minuutin työpäivässä puristetaan työntekijästä kaikki mikä irti lähtee.

Viljelijän työn etu taas on juuri siinä, että voit itse säädellä työtahdin. Mutta niin hyvässä kuin pahassa viljelijä näkee aina tehdyt ja tekemättömät työt. Ei siis ole ihme, että tämä työ on elämäntapa. Silti työmäärä, huoli tuotantoeläimistä ja paineet talouden hoitumisesta voivat stressata kovastikin. Mutta tuolloinkin viljelijä voi luottaa siihen, että lähellä on paikallinen tuottajayhdistys, joka tukee ja ymmärtää.

Sen lisäksi, että tuottajayhdistys on viljelijän tukena, on sen tehtävänä näkyä ja kuulua. Viljelijät tietävät, että yhdistys toimii. Kuntapäättäjät taas tietävät tuottajayhdistyksen ansiosta, keneltä kysyä esimerkiksi maankäyttöön liittyvistä asioista. Me viljelijäthän olemme edelleen suurin maanomistajaryhmä.

Kunnanhallituksen kautta tehdään maankäyttöpolitiikan tärkeimmät päätökset. Tuottajajärjestön kautta esimerkiksi tiedetään aktiivisimmat viljelijät, joiden mielipiteitä osataan kuunnella. Kuntapäättäjät myös tietävät, että viljelijät ovat niitä viimeisiä, jotka sammuttavat kyliltä valot.

Tuottajayhdistyksen tehtävänä on myös toimia PR-miehenä kuluttajalle. Me annamme kasvot kaikille ruuantuottajille. Tuottajayhdistyksen ansiosta kuluttajan on mahdollista tietää, ketkä ovat niitä, jotka kotipaikkakunnalla viljelevät maata, kasvattavat karjaa, lypsävät lehmii.

Kun ei ole häpeä olla maanviljelijä, ei ole myöskään häpeä olla tuottajayhdistyksen puheenjohtaja tai johtokunnan jäsen. Kun lähdet MTK-yhdistyksen puheenjohtajana tilaisuuteen tai tapahtumaan, paikkasi on istua eturivissä, koska tuolloin edustat tuottajayhdistystä, et omaa itseäsi.

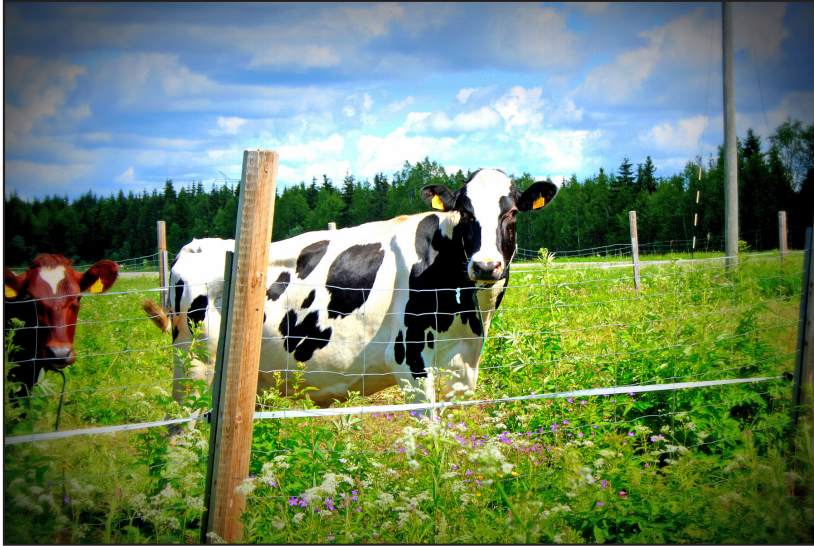
Silloin näyt, ja toivottavasti myös kuulut.

Juhani Lampela
MTK-Lapin puheenjohtaja

POSITIIVISTA MAITORINTAMALTA!

Vuosi 2013 näytti pitkästä aikaa kasvulukua Lapin maidontuotannossa, lisäystä edelliseen vuoteen tuli yli miljoona litraa. Kaikkiaan maitoa herutettiin 88,9 miljoonaa litraa ja tuotantotiloja oli vuoden lopussa 378 kappaletta. Tosin kasvua voi selittää se, että edellisen kesän heikko rehusato rajoitti talvella 2012 lypsettyjä litroja.

Toinen hyvä uutinen oli se, että tuotannosta luopuneiden tilojen määrä väheni merkittävästi edellisvuosien lukuihin verrattuna.

Kyllähän minä lypsän, kunhan lypsäjiä riittää!

10 %. Ilmatieteenlaitoksen nettisivuilla olevat tilastot eivät ulotu tuonne asti, tiedot täytyisi kaivella arkistojen kätköistä, mutta joku teistä varmaan muistaa noiden kesien sääolosuhteet.

Maitotilojen lukumäärästä tietoa löytyy vuodesta 1965, silloin Lapissa oli 10530 maitoa meijerille lähettävää tilaa. Yli tuhannen tilan kuntia olivat Salla, Rovaniemen maalaiskunta ja Tornio. Viime vuoden lopussa maitotiloja oli jäljellä 378, joista Sallassa 20, Rovaniemellä 37 ja Torniossa 44. Tilojen lukumäärä näyttää puolittuneen aina kymmenessä vuodessa. Toivottavasti se kehitys ei enää jatku, muuten vuonna 2024 jäljellä olisi alle 200 tilaa!

MTK-Lapin nettisivuilta löytyy kunnittaiset maidontuotantotilastot vuodesta 2003 lähtien. Uusina tilastoina sieltä löytyvät nyt myös tuotantotiedot vuodesta 1948 ja tuotajatiedot vuodesta 1965 lähtien. Käykääpä tutustumassa!

Kaija Kinnunen

MTK-Lapin toiminnanjohtaja

Lapin maitotilastot:

www.mtk.fi/lappi

-> ajankohtaista

-> maitotilastot

FIKSU MAATILA VARAUTUU UHKIIN ENNAKOLTA

MTK, maa- ja metsätalousministeriö ja Huoltovarmuuskeskus ovat laatineet oppaan maatilan varautumiseen mahdollisia uhkia varten.

Oppaassa herätellään pohtimaan, onko tilalla jotakin erityisiä riskejä, sillä arjen turvallisuutta voi edistää ennalta usein hyvin yksinkertaisin keinoin.

Oppaan maatilan varautumiseen löydät osoitteesta:

www.mtk.fi/julkaisut/esitteet_ja_oppaat/turvallisuus_ja_hyvinvointi/fi_FI/turvallisuus_ja_hyvinvointi/

MTK TARVITSEE MAASEUTUNUORIA

Tuottajajärjestössä meneillään oleva teemavuosi herättelee tuottajayhdistyksiä ja koko järjestön jäsenistöä pohtimaan maaseutunuorten merkitystä ja tehtävää MTK:ssa. Pohdinnan paikka on tarpeen, sillä on selvää, että ilman nuoria jäsenistön määrä laskee ja MTK-toiminta hiipuu.

Teksti: Auni Vääräniemi

Kuva: Aino Kurtti

Ylipäättään maaseutunuoret tuovat paikkakunnille ja maaseudulle eloa, iloa ja toimintaa, uskoo MTK:n nuorten teemavuoden suunnittelutyöryhmän puheenjohtaja **Tuija Korhonen**. ”Nuorilla on usein paljon virtaa järjestää erilaisia tapahtumia ja tempauksia, jotka saavat kuluttajat ja median kiinnostumaan maaseutunuorista ja maaseudusta yleensä”, Korhonen sanoo.

”Nuoret kokevat olevansa ennen kaikkea yrittäjiä ja omasta työstä kerrominen alkaa olla nuorille maaseutuyrittäjille arkipäivää. Sen avulla nuoret voivat tehdä kuluttajatyötä ja samalla viestittää, että maaseutu on hyvä paikka asua ja elää”.

Valtakunnan maaseutunuoret kokoontuivat Vuokatissa.

Maaseutunuoret haluavat vaikuttaa

Maaseutunuorten olemassaolon ydintavoitteena on ollut alun perin kerätä maaseudun nuoret viljelijät yhteen ja tutustuttaa heidät toisiinsa, järjestöön ja sen toimintaan.

”Eikä maaseutunuorten perimmäinen ajatus taida kovin paljoa olla muuttunut järjestön alkua ajoista”, Tuija Korhonen toteaa.

Maaseudulla työskentelevät nuoret ihmiset ovat yleensä samanhenkisiä. Kaikilla on kuluttava työ, samansuuntaiset arvot ja mahdollisesti myös samanlainen elämäntilanne.

”Nykyisin tärkeintä maaseutunuorten toiminnassa on mielestäni yhdessä tekeminen ja yhteenkuuluvaisuuden tunne, jota kokee enää hyvin harvassa paikassa. Tietysti maaseutunuoret haluavat vaikuttaa nuoria maaseutuyrittäjiä koskeviin asioihin ja päätöksiin esimerkiksi valiokuntatyöskentelyn avulla”.

Tuija Korhonen on itse saanut olla mukana Keskusliiton nuorten valiokunnassa ensin jäsenenä ja sitten puheenjohtajana. Toiminta on luonnollisesti antanut hänelle hurjan paljon.

”Sain kokemusta esiintymisestä, lisää itsevarmuutta ja elinikäisiä ystäviä. Tapasin uusia ihmisiä ja kykenin verkostoitumaan ympäri Suomea asuviin samanhenkisiin ihmisiin, niin maaseutunioriin kuin valtakunnan päättäjiin”, Korhonen luettelee.

Toiminnan pitää uudistua

Mutta mitä pitää tehdä, että uudet sukupolvet jatkavat MTK:n ja maaseutunuorten työtä? Avainasemassa näyttää olevan toiminta, joka on nuorten näköistä.

Tuija Korhosen mielestä MTK:ssa nuoria ärsyttää tällä hetkellä eniten avoimuuden puute sekä vanhat pinttyneet tavat. Jotta nuoret kiinnostuvat järjestöstä, täytyy toiminnan kyetä uudistumaan.

Matalan kynnyksen tapahtumat ilman kokouksia ovat paras tapa lähestyä niitä nuoria, jotka eivät ole vielä olleet mukana toiminnassa.

Nuorten täytyy osata hyödyntää ja arvostaa kokeneiden järjestöaktiivien mielipiteitä ja kokemusta, mutta samalla nuoret täytyy kyetä huomioimaan tarpeeksi toiminnassa. Avoimuus uusille kehittämisideoille on paras tapa saada nuoret pysymään mukana toiminnassa.

”Sitäkään ei saisi tehdä, että näännytetään muutamat aktiiviset nuoret heti järjestötyön alle. MTK on kuitenkin vapaaehtoistoimintaa, jonka täytyy olla välillä myös hauskaa, niin nuorille kuin varttuneemmillekin jäsenille”, Korhonen korostaa.

LAPIN MAATALOUSTUOTTAJAIN YHDISTYSTEN YHTEYSTIEDOT

Yhdistys	Puheenjohtaja	Sihteeri
MTK-Inari-Utsjoki	Urho Guttorm Tenontie 4804 B 99980 Utsjoki 040-739 1961 urho.guttorm(at)pp.inet.fi	Hanna-Mari Kasurinen Jokikuja 72 99800 Ivalo 040-5625 816 hkasurinen(at)hotmail.com
MTK-Itä-Lappi	Raija Ämmälä Jokimaantie 2 98900 Salla 016-839309, 040-84 33 537 r.ammala(at)luukku.com	Marjatta Törmänen Lemmenkuja 6 98950 Saija 040-7226435, 016-838 310 marjatta.tormanen(at)pp.inet.fi
MTK-Kittilä	Mikko Ylitalo Kelontekemäntie 949 99290 Kelontekemä 0400-398 830 irma.ylitalo(at)pp.inet.fi	Johanna Molkoselkä Pokantie 500 99250 Kiistala 045-855 28 56 molkojohanna(at)gmail.com
MTK-Koilliskaira	Terho Tennilä Pahkakummuntie 3290 98100 Kemijärvi 0400-308 679 t.tennil(at)gmail.com	Mauri Hautala Sulavantie 46 98620 Pahkakumpu 0400 254 134 velimauri.hautala(at)gmail.com
Kolarin Maaseutuyhdistys	Oiva Rundgren Lappeantie 441 95900 Kolari 016-587615, 0400-241924 oiva.rundgren(at)luukku.com	Päivi Peuraniemi Venejärventie 49 95900 Kolari 016-547 912, 040-593 7912 paivi.peuraniemi(at)vaattojarvi.fi
Pellon Maaseutuyhdistys	Esa Mäki Kylätie 2 A 95790 Lampsijärvi 0400 842 302 esa.maki3(at)hotmail.com	Timo Ohinmaa Pikkutaivaantie 23 95700 Pello 0400-164 817 timo.ohinmaa(at)proagria.fi
MTK-Posio	Heikki Lehtiniemi Jaksamontie 49 97890 Karjalaisenniemi 0400-159 984 heikki.lehtiniemi(at)hotmail.com	Leila Iisakka Koivulahdentie 37 97970 Sirniö 016-353919, 040-821 7363 l.iisakka(at)luukku.com
MTK-Ranua	Jani Sääskilahti Toljantie 53 97700 Ranua 040-516 94 60 jani.saaskilahti2(at)luukku.com	Kullervo Palovaara Juhanintie 3 97700 Ranua 040-765 3389 kullervo.palovaara(at)agrimarket.fi
MTK-Rovaniemi	Matti Pöykkö Aittanimentie 50 97510 Vikajärvi 050-5858908 mattipoykko(at)luukku.com	Outi Kilpi Kittiläntie 3509 97290 Marraskoski 050-599 4592 outi.kilpi(at)gmail.com

MTK-Simo	Virpi Parpala Pohjoispuolentie 134 a 95200 Simo 040 564 1334 virpi.parpala(at)pp.inet.fi	Marika Ylikärppä Ranuantie 477 95270 Ylikärppä 040-534 4078 marika.ylik(at)elisanet.fi
MTK-Sodankylä	Tuija Hiltula Kieringintie 902 A 97390 Kierinki 0400-568 060 tervaharju(at)gmail.com	Niina Tyni Rajalantie 2532 99655 Sattasvaara 040-040 757 5866 niinatyni(at)luukku.com
MTK-Alakemijoki	Veli-Matti Sunnari Paakkolantie 2369 95590 Tornio 0400-880 487 veli-matti.sunnari(at)suomi24.fi	Vesa Joutsenvaara Tervolantie 967 94500 Lautiosaari 016-276343,0400-872871 vesa.joutsenvaara(at)luukku.com
MTK-Tornio	Anne-Mari Söderström Sammalperäntie 81 95460 Tornio 0400 190 319 sammalhovi(at)sammalhovi.fi	Matti Lankila Raumontie 156 95420 Tornio 040-511 2748 matti.lankila(at)pp.inet.fi
MTK-Tunturi-Lappi	Esko Nilimaa Torniontie 548 99300 Muonio 040-744 3120 esko.nilimaa(at)pp2.inet.fi	Sari Keskitalo Ounastie 1828 99410 Vuontisjärvi 040-721 3934 keskitalonsari@gmail.com
MTK-Ylitornio	Merja Korpi Korventie 32 95615 Pekaupää 040-591 8370 merja.korpi(at)pp.inet.fi	Marja-Leena Kantomaa Raanujärventie 1956 95660 Kantomaanpää 016-577198, 040-5106324 marjaleena.kantomaa(at)gmail.com

**Tuoreimmat tiedot yhdistyksille
laitetaan MTK-Lapin ajantasai-
sille nettisivuille.
Vieraile sivuilla!
www.mtk.fi/lappi**

**Seuraava Jänkäviesti ilmes-
tyy netissä huhtikuussa.**

**Tuottajayhdistysten kokouskierros on käyn-
nissä.**

**Katso oman yhdistyksesi kokousaika netistä:
www.mtk.fi/liitot/lappi/tapahtumakansio/**

***MTK-Lapin kevätkokous pidetään
Rovaniemellä 5.5.2014 kello 11!***